

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

31 Haziran 2013

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 2251
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-23283)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) TBMM Başkanlığının 24.05.2013 tarih ve KAN.KAR.BŞK.43452547-120.00 –
7/23283-207558 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 27.05.2013 tarih ve 31853594-610-2-4325-2863 sayılı yazısı.

Artvin Milletvekili Sayın Uğur BAYRAKTUTAN'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafımca cevaplandırılmasını tensip ettikleri, 7/23283 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (3 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Başkanlığı

Bilgi :
Başbakanlık

ARTVİN MİLLETVEKİLİ SAYIN UĞUR BAYRAKTUTAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/23283)

Sorular 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7:

Artvin'de Doğu Holdinge ait Enerji İletim Hattı ile ilgili kamuoyunda birçok iddialar mevcuttur. Vatandaşların tarafıma yolladığı iddialar;

"Yatırımcı firma TEİAŞ' a müracaatında yapılacak 8 Km Enerji İletim Hattının arazi koşullarının zorluğu, yapılacak hatta bir arıza olması halinde Artvin HES in üreteceği enerjinin iletilemeyeceğini gerekçe göstermiş ve EİH'nın tipinin değiştirilerek iki ayrı hat şeklinde farklı güzergâhtan yine TEİAŞ'ın hattına bağlanmasını istemişlerdir. Yani yatırımcı firmanın belirlediği güzergâhtan 12 şer Km'li 2 adet tek devre 380 kv MCM iletkenli EİH yapılacak şekilde revize bağlantı anlaşmasını TEİAŞ ile yapmıştır.

İlk yapılan bağlantı anlaşmasında seçilmiş olan ve çok daha kısa olan 8 km lik güzergâh ilgili işletme müdürlüğü tarafından belirlenmiş doğru bir seçimdir. Çünkü bu güzergâh, yöre köylünün kullanmadığı kayalık bir bölgedir ve arazisi kıt olan Yağcılar Köyünün karşısındaki kayalık, tarıma elverişli olmayan bölgedir.

Ancak parası devletten çıkacak olan bu hattın Güzergâhı uzatılarak 2 adet hat şeklinde yapılıyor olması, baraj tamamlanınca verimli olabilecek Yağcılar Köyü arazisi kullanılamaz hale getirilmiş olacak, hem de devletin kasasından fazla para çıkmış olacaktır. Tek direktte iki devre taşıyabilen EİH projesi tesis etmek varken, aralarında 100 ile 150 metre olan 2 hattın yapılıyor olması geçilecek olan güzergâhtaki yaban hayatı ile zeytincilik tarımına vurulacak bir darbe niteliğinden başka bir şey değildir. Ayrıca bu uzun güzergâhta 900 e yakın tapulu parsel mevcuttur. Yağcılar Köyü halkı ile yapılan görüşmede kendilerinin bu konuda bilgilendirilmediği öğrenilmiştir. Bizce, bu tesisin yapılması için gerekli olan "ÇED gerekli değildir" onayı Artvin Valiliğince yeterli inceleme yapılmadan verildiği iddia edilmektedir. İlk seçilen güzergâhın işletme açısından zorlukları gerekçe gösterilerek güzergâhın değiştirilmiş olması gerçeği yansıtmamaktadır.

Hattın uzatılarak güzergâhının değiştirilmiş olması ile, yatırımcı firmanın HES inşaatında kullanacağı elektriği sağlamak maksadı ile yapmış olduğu geçici trafo merkezinin beslenmesi için gerekli olan 4-5 Km lik 154 KV EİH'nın yapımını ortadan kaldırıyor olmasıdır. 4-5 km lik EİH için yapacağı harcama yatırımcı firma tarafından karşılanacak iken güzergâh değiştirilip uzatılarak Geçici Trafo Merkezinin yakınından geçmesi sağlanmış (7 adet direk ile Geçici Trafo Merkezine bağlanılacak) ve devletin cebinden fazla para çıkarılarak kendi yapacağı masrafı minimize etmiş oluyor. Güzergâh belirleme TEİAŞ Karadeniz Bölge Müdürlüğünün görevi iken Güzergâhın uzatılmasına bölge müdürlüğü taraf olmadığı içindir ki yatırımcı firma Genel Müdürlükte masa başında işi bitirmişlerdir.

Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliğinde Doğanın Korunması amacı ile bulunan "Kuvvetli akım tesislerinin tasarımı ve yapımında, teknik ve ekonomik bakımlardan birbirine çok yakut birkaç çözümün bulunması durumunda, bunlar arasından doğaya en az zarar veren çözüm seçilmelidir." 7.Maddesi hiçe sayılmıştır.

Ayrıca Orman ve Su İşleri Bakanlığının Bölge Müdürlüklerine göndermiş olduğu iç yazışmada bir hat olarak yapılabilecek EİH (Enerji İletim Hattı) nın 2 tane yapılmasına kesinlikle müsaade edilmeyecektir şeklinde bir de yazısı vardır" şeklinde tararıma iletilmiştir, Bu iddiaların yanıtım bölge insanımız beklemektedir.

Bu bağlamda;

- Projenin değiştirildiği iddiaları doğru mudur? Doğru ise ilk proje neden iptal edilmiştir gerekçeleri ile birlikte açıklar mısınız?
- İhaleye kaç firma girmiş ne kadar teklif etmiştir? Mevcut ihaleyi alan firma en iyi teklifi veren firma mıdır? Kamuoyunda bu konuda farklı algılar mevcuttur. Bu durumu aydınlatmak adına konuya açıklık getirir misiniz?

**ARTVİN MİLLETVEKİLİ SAYIN UĞUR BAYRAKTUTAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/23283)**

- Projenin değiştirilmesi neticesinde dolaylı veya direkt yoldan Devlet maddi zarara uğramış mıdır?
- ÇED gerekli raporu gerekli incelemeler yapılmadan verildiği iddiaları doğru mudur?
- İddia edildiği gibi 7. madde hiçe mi sayılmıştır?
- Orman ve Su İşleri Bakanlığının anılan bölge için bir hat olarak yapılabilecek EİH'nin 2 tane yapılmasına kesinlikle müsaade etmeyeceğine yönelik bir yazışması mevcut mudur? Mevcut ise şu anki durumla çalışmamakta midir?
- Bir hat planlanırken iki hat yapılıyor olmasının mantığı nedir? Devleti zarara uğrattıyorlar iddiaları doğru mudur?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7:

Doğuş Enerji Üretim ve Ticaret Anonim Şirketi'ne Artvin ilinde kurulması planlanan 340 MWm/332,18 MWe kurulu gücündeki Artvin Barajı ve hidroelektrik santrali (HES) projesi için 4283 sayılı Kanunun Geçici 4 üncü maddesi kapsamında 04/02/2010 tarihli ve EÜ/2415-6/1594 numaralı üretim lisansı verilmiştir.

Enerji iletim hattı güzergâh belirlleme ve anlaşmasında yer teslimi yetkisi, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi (TEİAŞ) 14. Grup Müdürlüğü'ne verilmiştir. Bununla birlikte, ana yetki ve nihai kontrol Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü uhdesinde bulunmaktadır. Grup Müdürlüğü tarafından yapılan ve sadece ön çalışma niteliği taşıyan çalışmalar sonucunda belirlenen hat çıkış güzergâhı heyelanlı arazide bulunmaktadır. Heyelanlı bir alanda tesisin gerçekleştirilmesi imkânsız olup Bağlantı Anlaşmasının revize edilmesi sonrasında ilgili Grup Müdürlüğü'nün de katılımıyla mahallinde yapılan incelemeler sonucunda kesin güzergâh tespiti yapılmıştır. TEİAŞ İletim Hatları Tesis Dairesi Başkanlığı Etüd Müdürlüğü tarafından belirlenen 12 km'lik nihai güzergâh, teknik açıdan en uygun güzergâhtır. Daha uzun ve maliyeti daha yüksek olan bir hattın tercih edilmesi gibi bir durum söz konusu olmayıp arazi şartlarının elverdiği ve teknik açıdan en uygun olan en kısa güzergâh belirlenmiştir.

Bağlantı Anlaşmalarında yer alan mesafe ölçümleri, arazi çalışması yapılmadan harita üzerinden kuş uçuşu ölçümleri içermektedir. Arazi çalışmasında; deprem, heyelan ve yerleşim yeri gibi durumlar göz önünde bulundurularak nihai mesafeler belirlenmektedir. Artvin HES hakkında, yerinde yapılan incelemeler sonucunda bölgede heyelan, çığ ve sel gibi doğal afetlerin sıklıkla yaşanabildiği belirlenmiş olup, bu kapsamda bağlantının tek direk tesis edilmesi durumunda direk yıkılması, izolatör arızası, iletken kopması gibi arızalarda Elektrik Piyasası Arz Güvenliği Yönetmeliği'nin 5 inci maddesinde yer alan birincil veya (N-l) kısıtlılık koşulu şartının sağlanamayacağı görülmüştür. Ayrıca, santralin bağlanacağı Deriner-Yusufeli Enerji İletim Hattında 1000 MW'lık bir üretimin iletilmesi söz konusu olduğundan N-l kriterinin sağlanması çok büyük önem arz etmektedir.

Bu doğrultuda, bölgenin heyelan riski içermesinden dolayı söz konusu şirketle iki hat ile daha güvenli bir işletme olacağı şeklindeki duruma mutabakat sağlanarak N-l riskinin giderilmesi adına aynı bağlantı hattının iki farklı direk üzerinden sağlanması uygun görülerek Bağlantı Anlaşması revize edilmiştir.

Söz konusu Enerji İletim Hattı (EİH) projesi Artvin HES'in Bağlantı Anlaşması kapsamında lisans sahibi Şirket tarafından geri ödemeye esas şekilde tesis edilmekte olup, ihale ile tesis edilen bir EİH değildir. 26.04.2010 tarih ve 2536 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu

**ARTVİN MİLLETVEKİLİ SAYIN UĞUR BAYRAKTUTAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/23283)**

kararı kapsamında; tesise ait geçici kabulden önceki bir yıla ait Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek sözleşmesini imzaladığı aynı karakteristikli Enerji İletim Hattının, yapım işlerindeki en düşük kilometrik maliyet ile bedellendirmek suretiyle “Gerçekleşen Yatırım Tutarı” hesaplanır ve bu bedel üzerinden geri ödeme yapılır. Doğrudan ya da dolaylı olarak devletin maddi zarara uğratılması söz konusu değildir.